

Kartläggning av busscabotage och närvaron av utländska bussföretag i Sverige

Vi behöver din hjälp!

I början av 2020 beviljade Svenska Bussbranschens Riksförbund medel till ett projekt som ska utreda och tydliggöra situationen för svenska bussföretag som upplever att de utsätts för osund konkurrens från utländska företag som kör cabotage i Sverige. Målbilden är att bedriva ett påverkansarbete gentemot beslutsfattare för att främja konkurrens på lika villkor inom turist- och beställningstrafiken i Sverige och EU.

Projektet drivs gemensamt av kansliet på Sveriges Bussföretag och de regionala avdelningarna i Norrbotten och Stockholms län.

Bakgrund

Bussföretag med verksamhet inom turist- och beställningstrafik, särskilt i de delar av Sverige med stor turism från utlandet, har under flera år noterat närvaro på marknaden av ett stort antal bussföretag från andra medlemsstater i EU. Dessa kör i stor utsträckning turist- och beställningstrafik i Sverige med stöd i den så kallade ”bussförordningen” (EU:s förordning (EG) 1073/2009) som reglerar cabotagetrafik. Det handlar framförallt allt om det som definieras som ”tillfälliga inrikes persontransporter på väg i en värdmedlemsstat”, vilket alltså är tillåtet.

Omfattningen av cabotagekörningar med buss har hittills aldrig kartlagts systematiskt i Sverige. Det kan vara en förklaring till att svenska myndigheter inte heller uppmärksammat de problem på marknaden som cabotagekörningar kan orsaka. Därför är en kartläggning av närvaron av utländska bussföretag på den svenska marknaden en central del i projektet.

Liknande kartläggningar har gjorts i Danmark och Norge. Projektgruppen har använt en norsk förlaga för att utveckla en webbaserad app för datainsamling och registrering av närvaron av utländska turistbussar i Sverige. Tanken är att framförallt ta hjälp av chaufförer hos Sveriges Bussföretags medlemmar, som kan använda appen och registrera utländska fordon de ser i trafik.

Det är enkelt att vara med!

På busscabotage.se registreras:

- Datum och tid för loggningen
- Fordonets landskod och registreringsnummer
- Vilket företag och/eller researrangör eller uppdragsgivare bussen tillhör – om känt
- Platsen där bussen syns

Men vi behöver er hjälp med registreringar!

Projektgruppen har fått ta del av information som Sveriges Bussföretags norska systerorganisation NHO Transport samlat in på liknande sätt. De här enkla, snabba loggningarna ger möjlighet att se antal fordon som rör sig i landet, var de rör sig och kanske det viktigaste – under vilka perioder och hur länge. Ett sådant underlag ger en bra utgångspunkt för påverkansarbete med syfte att uppnå konkurrens på lika villkor.

Det finns information som tyder på att bussföretag som kör tillfälliga internationella persontransporter eller

cabotage med buss i Sverige många gånger verkar bryta mot de lagar och regler som gäller för den här typen av transporter och därmed utsätter inhemska bussföretag för osund konkurrens.

Bussföretag som inte uppfyller de krav på tillstånd som finns i ”bussförordningen” kan även utgöra en risk vad gäller säkerhet i trafiken och samhället. Alltför långa arbetspass och till och med brist på förarkompetens är kända faktorer vid till exempel olyckor på väg.

Om även tillsynen av regelverken i Sverige visar sig vara bristande och risken att bli upptäckt och drabbas av sanktioner är relativt liten blir problemen än större.

Cabotage förekommer även i stor omfattning på marknaden för godstransporter och har där gett upphov till problem med företag som inte följer lagar och regler och därigenom utsätter övriga företag för osund konkurrens. Skillnaden är att den problematiken som företag inom godstransporter på väg upplever har fått en mycket större uppmärksamhet än inom persontransporter. Flera initiativ har tagits på EU-nivå för att komma tillrätta med problemen som godstransportföretag på väg upplever.

Tyvärr har liknande initiativ inom persontransport med buss hittills uteblivit. Det saknas alltså även till stor del information om hur utbrett problemet är med osund konkurrens med ursprung i cabotage och internationella tillfälliga persontransporter.

Ett påverkansarbete med målet att främja konkurrens på lika villkor inom turist- och beställningstrafiken i Sverige och EU måste kunna bedrivas så effektivt och målinriktat som möjligt. Ett första steg är att nu ta fram robust information och beslutsunderlag som Sveriges Bussföretag med medlemmar kan använda för att planera ytterligare arbete kring frågorna som lyfts i projektet.

För att se ett exempel på hur statistiken kan komma att presenteras, läs gärna NHO Transports rapport ”Turbussmarkedet i Norge – Ulike konkurransevilkår for norske og utenlandske aktører” (sidan 20 och framåt):

<https://www.transport.no/siteassets/dokumenter/rapporter/turbussmarkedet-rapport---nho-transport.pdf>

Ytterligare information kan fås genom Sveriges Bussföretags kansli:

Oscar Sundås, Branshutvecklare turist- och beställningstrafik samt kommersiell trafik

Tel: 08-762 66 75

E-post: oscar.sundas@transportforetagen.se

Karin Atthoff, Näringspolitisk expert

Tel: 08-762 71 33

E-post: karin.atthoff@transportforetagen.se